

Борисенко Т., Лимар В.
ЗНАХІДКИ ЦИФЕЛОЇДНИХ ГРИБІВ З ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ЯВОРІВСЬКИЙ» (РОЗТОЧЧЯ, УКРАЇНА)

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна
e-mail: borisenkotatyanaalex@gmail.com, valerylymarr@gmail.com

Borisenko T., Lyamar V. THE RECORDS OF CYPHELLOID FUNGI FROM THE TERRITORY OF THE YAVORIVSKY NATIONAL NATURE PARK (ROZTOCHCHIA, UKRAINE). Brief characteristic of cyphelloid fungi – a little-known group of fungi and information about 7 species are given. The work combines literature data, as well as the results of processing herbarium specimens collected by Dr. O.Yu. Akulov in October 2019.

Цифелоїди (cyphelloid fungi) є однією з малодосліджених життєвих форм базидієвих грибів (Basidiomycota R.T. Moore). Вони характеризується дрібними чашоподібними, дзвоноподібними або трубчастими плодовими тілами з гладеньким або складчастим гіменофором. Їх розміри зазвичай варіюють від 0,2 до 10 мм, хоча у окремих представників, так званих поліцифелоїдів, зростаються у більші за розміром структури. Основним субстратом, який вони колонізують, є рослинні рештки, переважно деревина. На відміну від подібних за морфологією плодових тіл дискоміцетів, плолові тіла цифелоїдів зазвичай обернені гіменієм донизу, що є необхідним для вивільнення їх базидіоспор [2].

Сприятливий, достатньо м'який і вологий клімат Розточчя, на тлі різноманіття представлених рослинних угруповань, зумовив розвиток в межах відносно невеликої території значного біорізноманіття. Станом на 2015 рік на території Розточчя було зареєстровано 1620 видів грибів. Але дотепер українська частина Розточчя за рівнем дослідженості поступається польській. Значною мірою це стосується і Яворівського НПП [3, 4].

Яворівський національний природний парк розташований у центральній частині Українського Розточчя на території Яворівського і Жовківського районів Львівської області. На південному заході він межує з природним заповідником «Розточчя», на сході – з регіональним ландшафтним парком «Равське Розточчя», а на півночі – з Яворівським військовим полігоном. На території національного парку проходить межа між Широколистяними лісами та Лісостепом. З південно-східною частиною парку збігається Головний Європейський вододіл [1].

В ході опрацювання зразків, зібраних О. Ю. Акуловим 27-28 жовтня 2019 р. на території Національного природного парку «Яворівський» нами було визначено 4 види цифелоїдних грибів: *Crepidotus pallidus* (Berk. & Broome) Knudsen, син. *Pellidiscus pallidus* (Berk. & Broome) Donk (на деревині *Fagus sylvatica* L.), *Henningsomyces candidus* (Pers.) Kuntze (на деревині *Betula pendula* Roth. на мертвих плодових тілах *Fomes fomentarius* (L.) Fr.), *Merismodes confusa* (Bres.) D.A. Reid (на деревині *Betula pendula* Roth., а також на стромах *Diatrype bullata* (Hoffm.) Fr. на мертвих гілках *Salix caprea* L.) та *Resupinatus poriaeformis* (Pers.) Torn, Moncalvo & Redhead (на деревині *Fagus sylvatica* L.). Жоден з цих видів раніше не був виявлений на території Розточчя.

У польових нотатках О.Ю. Акулова також значиться поліцифелоїд *Schizophyllum commune* Fr. Цей вид раніше вже був зареєстрований в Українському Розточчі на деревині бука, граба та верби [3]. За даними літератури з Українського Розточчя також відомий вид

Merismodes connivens (P. Karst.) Knudsen (на деревині *Fagus sylvatica* L.), та *Schizophyllum amplum* (Lév.) Nakasone (на гілках *Populus tremula* L.), які не було виявлено нами [3]. Станом на цей час сумарно на території Українського Розточчя відомі 7 видів цифелоїдних грибів.

Роботу виконано під керівництвом О.Ю. Акулова, к.б.н., доцента кафедри мікології та фітоїмунології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

1. Шушняк В., Савка Г. Історія природоохоронних досліджень території Яворівського національного природного парку // Вісник Львівського університету. 2009. – Вип. 37. – С. 285-291.
2. Læssøe T., Petersen J. H. Fungi of Temperate Europe Volume 2. (2019). Princeton University Press Prinston and Oxford: 1076–1091.
3. Kozłowska M., Heluta V.P., Mułenko W., Bazyuk-Dubey I.V. (2015) Fungi of the Roztocze region (Poland and Ukraine) Part I. A checklist of larger Basidiomycota. Lublin: 195 p.
4. Kozłowska M., Heluta V.P., Mułenko W., Bazyuk-Dubey I.V. (2015) Fungi of the Roztocze region (Poland and Ukraine) Part II. a checklist of microfungi and larger Ascomycota. Lublin: 206 p.